

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

10–14. april 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

April 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 14.04.2023	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.137,64	0,79%	-5,80%
Dow Jones Industrial	SAD	33.886,47	1,20%	-1,64%
NASDAQ	SAD	12.123,47	0,29%	-9,19%
Dax 30	Nemačka	15.807,50	1,34%	11,60%
CAC 40	Francuska	7.519,61	2,66%	14,12%
FTSE 100	Velika Britanija	7.871,91	1,68%	3,36%
NIKKEI 225	Japan	28.493,47	3,54%	4,86%
Shanghai Composite	Kina	3.338,15	0,32%	3,49%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,87%	31,9	281,8
	10y	2,44%	25,5	159,4
Francuska	2y	3,00%	32,4	292,4
	10y	3,00%	30,5	167,4
Španija	2y	3,10%	32,3	271,3
	10y	3,47%	24,9	169,7
Italija	2y	3,39%	30,7	295,7
	10y	4,29%	26,5	181,1
UK	2y	3,62%	24,6	205,8
	10y	3,67%	23,5	177,8
SAD	2y	4,10%	12,0	164,8
	10y	3,52%	12,1	68,9
Kanada	2y	3,82%	19,7	139,8
	10y	3,03%	24,6	27,5
Japan	2y	-0,05%	1,5	1,8
	10y	0,46%	0,2	23,3

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0978	0,62%	1,50%	USD/EUR	0,9110	-0,98%	-1,46%
EUR/GBP	0,8849	0,72%	6,83%	USD/GBP	0,8061	-0,46%	5,25%
EUR/CHF	0,9829	-0,47%	-3,63%	USD/CHF	0,8954	-2,01%	-5,05%
EUR/JPY	146,86	1,86%	7,81%	USD/JPY	133,78	0,76%	6,23%
EUR/CAD	1,4696	-0,29%	7,64%	USD/CAD	1,3387	-1,01%	6,06%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,90%	-0,7	348,2	4,80%	-1,0	451,0	4,18%	0,0	348,6	1,41%	-0,2	211,6
1M	2,95%	6,1	349,5	4,89%	5,9	437,1	4,20%	3,1	340,6	1,29%	10,3	198,8
3M	3,18%	10,0	362,7	4,98%	7,7	413,1	4,37%	5,3	336,6	1,06%	3,1	177,2
6M	3,51%	17,1	382,7	4,94%	10,7	370,3	4,52%	7,0	326,2	0,84%	3,4	154,9
12M	3,72%	14,5	372,0	4,68%	14,6	288,1	4,59%	12,7	290,8	0,27%	3,5	97,9

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q2 (u %)
Evropska centralna banka	3,00*	0,50	16.03.23	04.05.23	3,25
Federalne rezerve SAD	4,75-5,00	0,25	22.03.23	03.05.23	5,00-5,25
Banka Engleske	4,25	0,25	23.03.23	11.05.23	4,50
Banka Kanade	4,50	0,25	25.01.23	07.06.23	4,50
Švajcarska nacionalna banka	1,50	0,50	23.03.23	22.06.23	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 3,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,62% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0831 do 1,1076 (tokom perioda trgovanja) odnosno od 1,0848 do 1,1056 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom nedelje dolar je jačao prema evru pod uticajem podataka sa američkog tržišta rada objavljenih u petak, kada su tržišta bila zatvorena zbog praznika. Poslodavci u SAD zapošljavali su snažnim tempom u martu, otvarajući 236 hiljada radnih mesta, koja su spustili nezaposlenost na 3,5%, što signalizira otpornost tržišta rada koja bi mogla zadržati FED na putu da ponovo podigne stope na narednom sastanku. Depoziti u američkim komercijalnim bankama porasli su krajem marta, prvi put posle oko mesec dana, što ukazuje na to da su pritisci klijenata koji povlače depozite ublaženi.

U utorak su, nakon otvaranja evropskog tržišta posle uskršnjih praznika, porasli prinosi na nemačke državne obveznice, a evro je ojačao prema dolaru. *Sentix* indeks poverenja investitora za zonu evra u aprilu ima vrednost -8,7 (iznad očekivanih -10,1 i -11,1 prethodnog meseca). Maloprodaja u zoni evra u februaru je smanjena za 0,8% (u skladu sa očekivanjima), dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine smanjena za 3,0% (ispod očekivanih -3,5%). Na dodatno slabljenje dolara prema evru doprinele su izjave zvaničnika FED-a, koji su bili podeljeni oko daljeg podizanja kamatnih stopa. Većina zvaničnika se izjasnila da je za povećanje od 25 b.p., dok je nekoliko njih razmatralo eventualnu pauzu u podizanju kamatnih stopa zbog nedavnog poremećaja u bankarskom sektoru.

U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,62%.

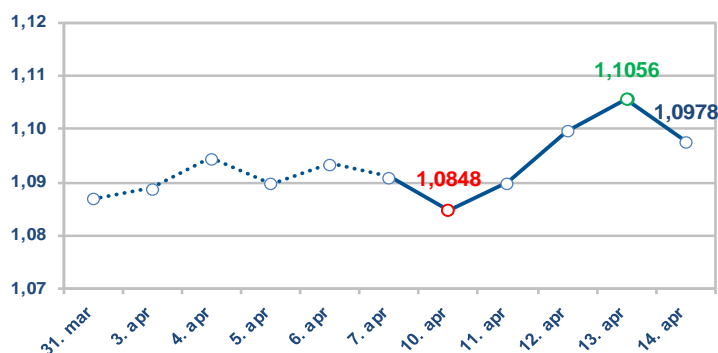
Glavni fokus tržišnih učesnika ove nedelje bio je usmeren na podatke o kretanju inflacije u SAD. U sredi je objavljen podatak da je stopa rasta potrošačkih cena u SAD smanjena na 5,0% (očekivano 5,1%, na kraju februara 6,0%), što je najniži nivo od maja 2021. godine. Godišnja stopa bazne inflacije iznosila je 5,6%, u skladu sa očekivanjima, a nakon 5,5% u februaru. Nakon objave dolar je oslabio prema evru jer su pojačana očekivanja da je FED pri kraju ciklusa povećanja kamatnih stopa.

Evro je nastavio da jača i u četvrtak. Industrijska proizvodnja u zoni evra u februaru je povećana iznad očekivanih i prethodno zabeleženih 1% u januaru. U odnosu na februar prošle godine porasla je za 2,0% (očekivano 1,9%, prethodno 0,9%).

S druge strane, proizvođačke cene u SAD naglo su smanjene u martu za 0,5% (očekivalo se da će ostati na istom nivou), dok se za poslednju godinu dana beleži rast od 2,7% (očekivano 3%), što je najmanji rast u prethodne dve godine. Broj prijavi u slučaju nezaposlenosti (*Initial Jobless Claims*) neočekivano se povećao za 11 hiljada, odnosno iznosi 239 hiljada u nedelji zaključno sa 8. aprilom.

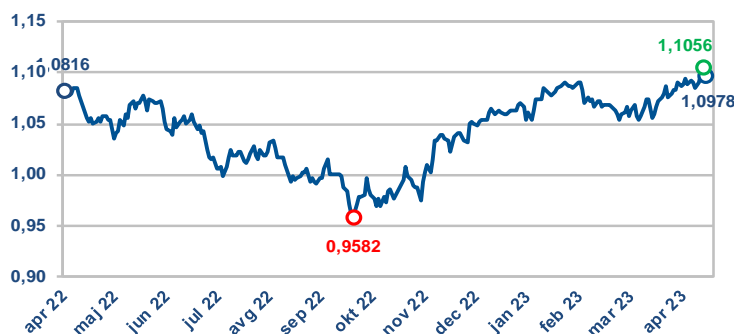
U takvim okolnostima evro je u četvrtak dostigao najviše vrednosti prema dolaru za poslednju godinu dana, a kurs EUR/USD je završio dan na nivou od 1,1056 dolara za evro (najviša vrednost na zatvaranju za izveštajni period).

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

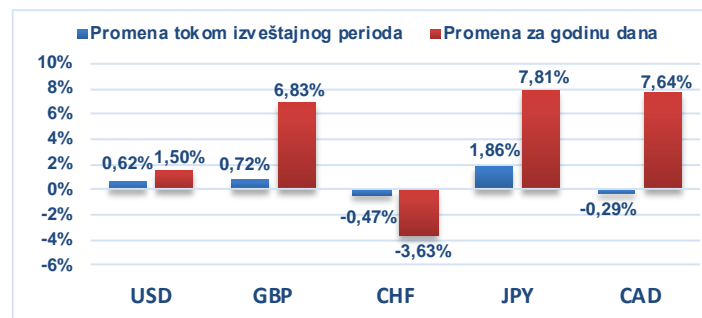
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

Vrednost valutnog para se i tokom većeg dela u petak kretala oko jednogodišnjeg maksimuma, ali je krajem dana dolar ipak ojačao prema evru i nadoknadio deo prethodno ostvarenih gubitaka.

Maloprodaja u SAD je u martu pala za neočekivani 1% u odnosu na prethodni mesec (očekivano -0,5%), najviše usled pada prodaje goriva, robe široke potrošnje i elektronike. Industrijska proizvodnja u SAD u martu je povećana za 0,4%, nakon rasta od 0,2% u februaru, dok je indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena povećan na 63,5 u aprilu, iznad očekivanih 62,1 i nakon 62,0 u martu.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0978 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajnog perioda zabeležili porasli su duž cele krive prinosa. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 12 b.p. (na 4,10%), a prinos desetogodišnje obveznice za oko 12 b.p. (na 3,52%).

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticao podatak o baznoj inflaciji, koji je nastavio da raste uprkos padu godišnje stope rasta. Objavljeni ekonomskim podaci ne ukazuju na dovoljno usporavanje ekonomije da bi FED zaustavio povećanje kamatnih stopa. Zvaničnici FED-a u svojim izjavama tokom nedelje bili su podeljeni oko daljeg podizanja referentne kamatne stope. Međutim, većina se izjasnila da je za povećanje od 25 b.p., dok je nekoliko njih razmatralo pauzu u daljem podizanju kamatnih stopa zbog nedavnog poremećaja u bankarskom sektoru.

Godišnja stopa rasta potrošačkih cena u SAD (CPI – Consumer Price Index) u SAD martu je smanjena na 5,0% (očekivano 5,1%, na kraju februara 6,0%), što je najniži nivo od maja 2021. godine. Mesečna stopa inflacije bila je 0,1%, takođe ispod očekivanja (0,2%) i stope rasta iz februara (0,4%). Godišnja stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, iznosila je 5,6%, u skladu sa očekivanjima, a nakon 5,5% u februaru, dok je mesečna stopa bila 0,4%, nakon 0,5% u prethodnom mesecu. Najznačajniji mesečni rast cena zabeležen je kod troškova stanovanja i cena avio-prevoza. Cene energenata smanjene su za 3,5% tokom meseca, najviše usled pada cena goriva na pumpama i prirodnog gasa.

Inflacija blago usporava, dok bazna inflacija nastavlja da raste i ostaje na veoma visokom nivou.

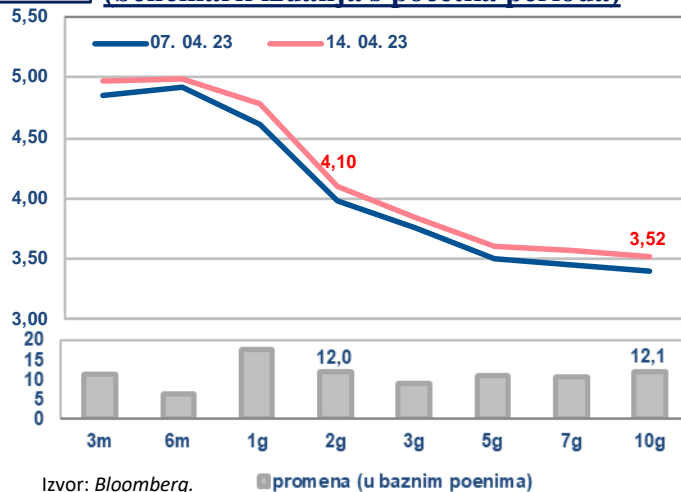
Maloprodaja u SAD u martu je smanjena drugi mesec zaredom, za 1,0%, što je više od očekivanja (-0,5%), nakon pada od 0,2% u februaru, ukazujući na hlađenje potrošnje usled suočavanja Amerikanaca s visokom inflacijom i rastućim troškovima zaduživanja. Pad maloprodaje tokom meseca zabeležen je kod osam od 13 kategorija, a najviše kod goriva, robe široke potrošnje i elektronike. Maloprodaja bez volatilnih kategorija smanjena je za 0,3% u martu (prethodno 0,5%, očekivano -0,5%). Rastuće cene benzina i potencijalna kreditna kriza, kao i hlađenje tržišta rada i postepeno iscrpljivanje viška štednje domaćinstava, mogle bi da smanje tražnju u narednim mesecima, što povećava izgleda za recesiju kasnije ove godine.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za april, povećan je na 63,5 sa 62,0 u martu i bio je iznad očekivanja (62,1). Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije znatno je povećana, na 68,6, sa 66,3 u martu (očekivano 66,0). Komponenta očekivanja je takođe povećana, na 60,3, sa 59,2 (očekivano 58,5). Očekivanja inflacije za narednu godinu dana povećana su na 4,6%, nakon 3,6% u martu, dok su očekivanja inflacije u dužem roku – narednih pet do deset godina zadržana na 2,9% peti mesec zaredom.

Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 8. aprila povećan je na 239 hiljada, sa 228 hiljada u prethodnoj nedelji, i bio je veći od očekivanja (235 hiljada). Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji pre (do 1. aprila) smanjen je na 1,810 miliona, sa 1,823 miliona, dok je očekivan bio rast (1,833 miliona).

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

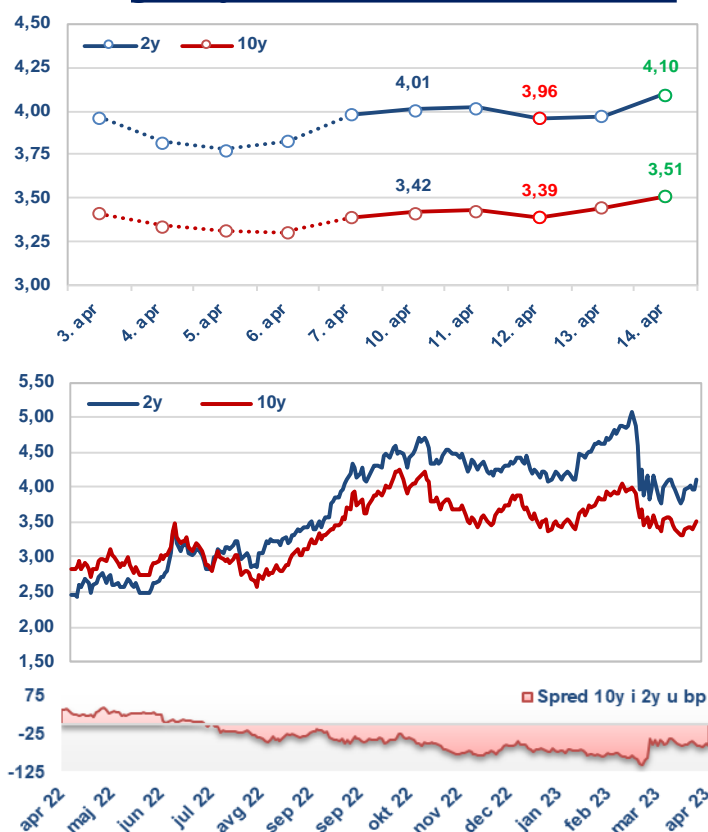
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, G/G	Mar	5,1%	5,0%	6,0%
Maloprodaja, M/M	Mar	-0,5%	-1,0%	-0,2%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Apr	62,1	63,5	62,0

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica porasli su duž cele krive prinosa (osim na najkraćem delu, gde su ostali nepromenjeni). Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 32 b.p., na 2,87%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 26 b.p., na 2,44%.

Prinosi su porasli na otvaranju u utorak (nakon što su tržišta u Evropi bila zatvorena u petak i ponedeljak zbog uskršnjih praznika), prateći rast prinosa u SAD, koji je usledio nakon dobrih podataka s tržišta rada. Rast prinosa nastavio se do kraja nedelje usled smanjenja zabrinutosti investitora oko bankarske krize i očekivanja daljeg pooštavanja monetarne politike ECB-a, čemu su doprineli restriktivni komentari zvaničnika ECB-a tokom nedelje, usled čega su prinosi zabeležili najveći nedeljni rast od decembra prošle godine.

Guverner austrijske centralne banke Holcman rekao je da ECB treba da nastavi da povećava kamatne stope i da je opravdano još jedno povećanje od 50 b.p. u maju. Guverner belgijske centralne banke Vunš rekao je da bi ECB trebalo da ubrza smanjenje bilansa stanja i mogla bi da zaustavi reinvestiranje gotovine od duga koji dospeva u svojoj najvećoj šemi kupovine obveznica kako bi dopunila dalja povećanja kamatnih stopa. Rojters je izvestio da sve veći broj kreatora politike ECB-a ima sličan stav. Guverner Bundesbanke Nagel rekao je da zona evra ne ide ka recesiji, jer će se rast verovatno ubrzati nakon slabog prvog tromesečja. Predsednica ECB-a Lagard izjavila je da će inflatorni pritisci u zoni evra, podstaknuti brzim rastom nominalnih plata, ostati visoki neko vreme i samo će polako popuštati.

Sve veći broj zvaničnika ECB-a smatra da bi trebalo nastaviti s povećanjem kamatnih stopa i ubrzati smanjenje bilansa stanja

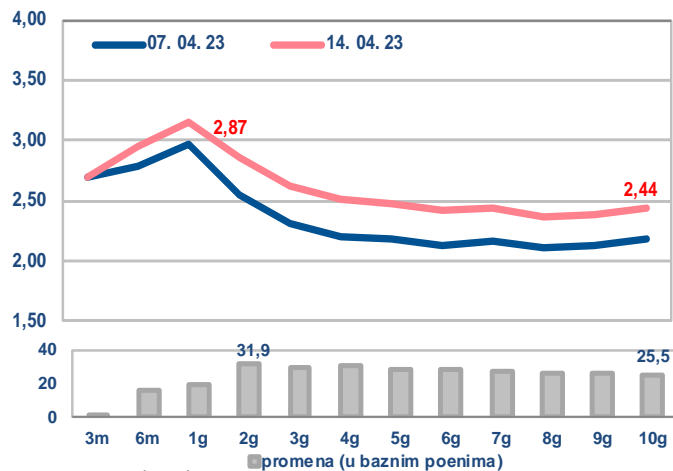
Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra u aprilu ima vrednost -8,7, što je iznad očekivanja (-10,1) i vrednosti u prethodnom mesecu (-11,1). Komponenta trenutne situacije je povećana na -4,3, sa -9,3 u martu, dok je komponenta očekivanja za narednih šest meseci zadržana na -13.

Maloprodaja u zoni evra u februaru je smanjena za 0,8% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,8% u januaru (revidirano sa 0,3%), dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine smanjena za 3,0%, što je manje od očekivanja (-3,5%), nakon što je u januaru bila niža za -1,8% (revidirano sa -2,3%) na godišnjem nivou.

Industrijska proizvodnja u zoni evra u februaru je povećana za 1,5% u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (1,0%), nakon rasta od 1,0% u januaru (revidirano sa 0,7%), dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine povećana za 2,0%, nešto više od očekivanja (0,9%), nakon što je u januaru bila viša za 0,9% na godišnjem nivou. Proizvodnja međuproizvoda povećana je za 1,1% na mesečnom i smanjena za 4,9% na godišnjem nivou, proizvodnja energenata je povećana za 1,1% na mesečnom i smanjena za 3,3% na godišnjem nivou, proizvodnja kapitalnih dobara je povećana za 2,2% na mesečnom i 10,4% na godišnjem nivou, dok je proizvodnja potrošnih dobara viša za 1,9% na mesečnom i 3,3% na godišnjem nivou.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

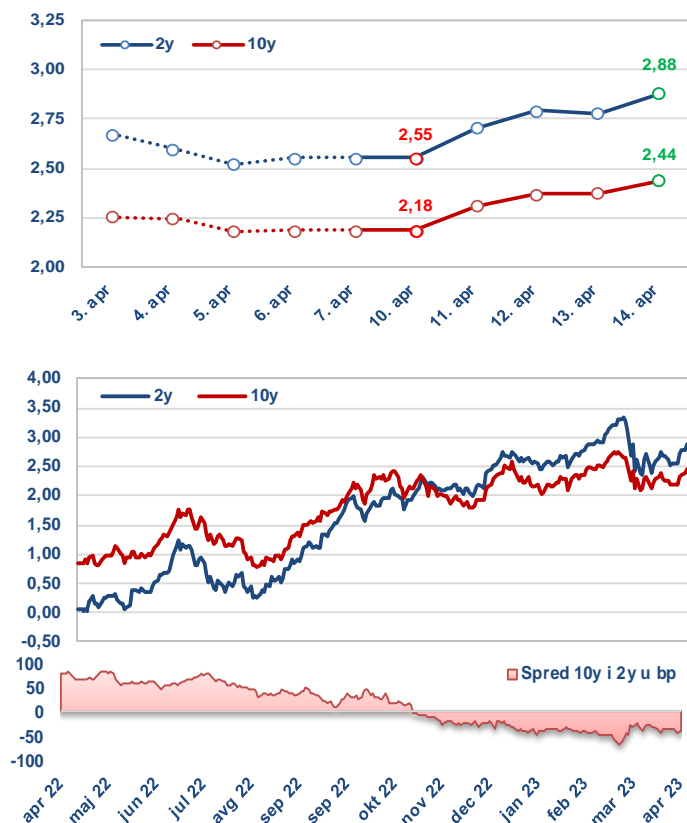
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Maloprodaja, zona evra, G/G	Feb	-3,5%	-3,0%	-1,8%
Industrijska proizvodnja, zona evra, G/G	Feb	1,9%	2,0%	0,9%
Indeks poverenja investitora, zona evra	Apr	-10,1	-8,7	-11,1

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

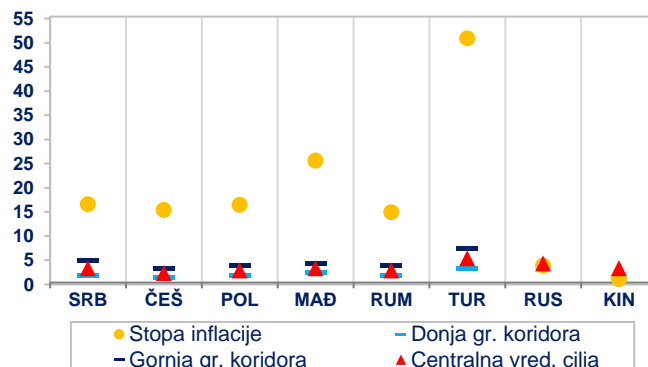
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q2, %)*
Srbija (NBS)	6,00	0,25	6.4.23	11.5.23	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22.6.22	3.5.23	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7.9.22	10.5.23	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27.9.22	25.4.23	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10.1.23	10.5.23	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23.2.23	27.4.23	8,50
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16.9.22	28.4.23	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * T2 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Stopa inflacije u Mađarskoj je u martu iznosila 25,2% YoY (0,8% MoM), što je blago ispod podatka iz februara, kada je iznosila 25,4% YoY, ali blago iznad očekivanja tržišnih učesnika od 25,0% YoY. Najveći rast na međugodišnjem nivou zabeležile su cene prehrambenih proizvoda (42,6% YoY; 1,5% MoM) i cene struje i gasa (43,1% YoY; -3,8% MoM). Bazna inflacija je u Mađarskoj zabeležila rast od 25,7% YoY, što je iznad nivoa iz februara od 25,2% YoY.

Stopa inflacije u Češkoj je u martu iznosila 15,0% YoY (0,1% MoM), što je značajnije ispod podatka iz februara, kada je iznosila 16,7% YoY, ali u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Ovo je najniži nivo stope inflacije u Češkoj u prethodnih 11 meseci. Na stopu inflacije u najvećoj meri uticale su cene prehrambenih proizvoda i bezalkoholnih pića (23,5% YoY; 0,4% MoM) i cene restorana i hotela (21,2% YoY; 1,1% MoM). Bazna inflacija u Češkoj u martu je iznosila 11,5% YoY, što je ispod nivoa iz februara od 12,1% YoY, ali blago iznad očekivanja centralne banke Češke od 11,4% YoY.

Stopa inflacije u Poljskoj u martu je iznosila 16,1% YoY (1,1% MoM), što je blago ispod preliminarne procene od 16,2% YoY (1,1% MoM). Bazna inflacija u Poljskoj iznosila je 12,3% YoY (1,3% MoM), što je iznad nivoa iz februara od 12,0% YoY, kao i blago iznad očekivanja analitičara (12,2% YoY).

Stopa inflacije u Rusiji je u martu iznosila 3,5% YoY (0,4% MoM), što je znatno ispod nivoa iz februara ove godine, kada je iznosila 11,0% YoY, a blago iznad očekivanog nivoa od 3,4% YoY.

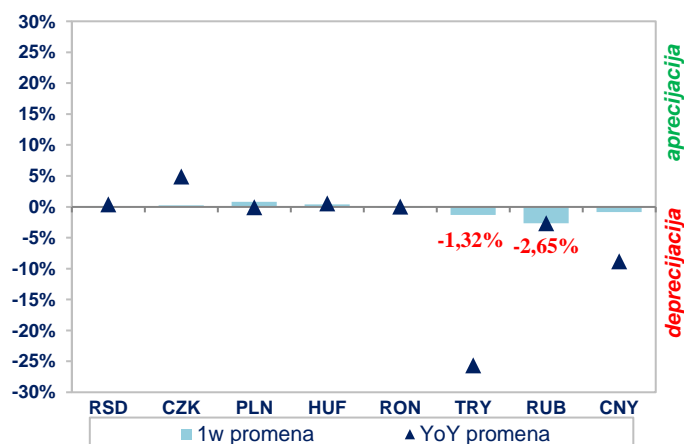
Stopa inflacije u Kini je u martu iznosila 0,7% YoY (-0,3% MoM), što je ispod nivoa iz februara ove godine, kada je iznosila 1,0% YoY, a takođe i ispod očekivanog nivoa od 1,0% YoY.

Stopa rasta industrijske proizvodnje Rumunije smanjena je za 5,4% YoY u prva dva meseca 2023. godine. Podaci za februar ukazuju na pad stope industrijske proizvodnje od 4,9% YoY.

Stopa rasta industrijske proizvodnje Turske za februar iznosi -8,2% YoY (-6,0% MoM), što je ispod očekivanja tržišnih učesnika (1,5% YoY) i znatno ispod nivoa iz januara od 4,6% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,750	20,0	115,0
Češka (2032)	4,777	30,2	74,6
Poljska (2032)	6,180	12,8	24,5
Mađarska (2032)	8,668	33,4	218,0
Rumunija (2032)	7,359	11,3	67,8
Turska (2031)	12,010	74,0	-1082,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,827	-2,0	7,2

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25. 2. 22. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je opala za 0,41% i kretala se u rasponu od 1.989,76 američkih dolara po finoj unci zlata do 2.040,27 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

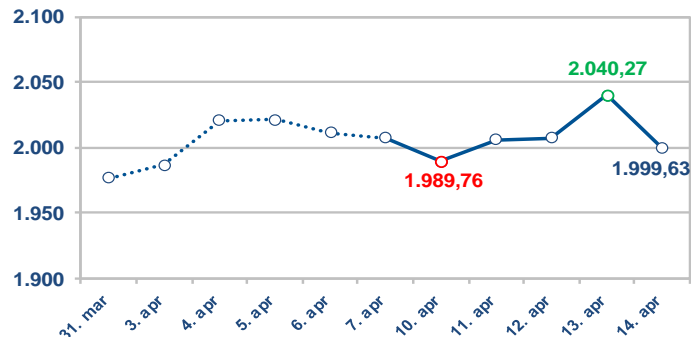
Na pad cene zlata tokom posmatranog perioda uticali su: očekivanja investitora koji sagledavaju mogućnost za još jedno povećanje nivoa kamatnih stopa od strane FED-a; izjave pojedinih predstavnika FED-a da je monetarnu politiku ipak potrebno dodatno pooštriti, u zavisnosti od podataka koji budu pristizali, uz to da bazna inflacija nije pokazala mnogo poboljšanja, da je inflacija previsoka i da posao FED-a nije završen; objavljivanje boljih od očekivanih podataka indeksa poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena za april, nakon čega je usledio nagli pad cene zlata.

Cena zlata je opala za 0,41% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.999,63 USD/Oz.

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: povećana geopolitička neizvesnost; bankarska kriza i rast zabrinutosti oko globalnog rasta, koji povećavaju tražnju za aktivom sigurnog utočišta; izveštaj Svetskog saveta za zlato da su centralne banke prijavile kupovinu 125 tona zlata u prva dva meseca 2023; podaci o povećanju rezervi zlata Kine peti mesec zaredom (kupovina 18 tona u martu i 25 tona u februaru); pad vrednosti američkog dolara, kao i pad stopa prinosa na državne obveznice SAD.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 2,69% i kretala se u rasponu od 84,91 američkog dolara po barelu do 88,37 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

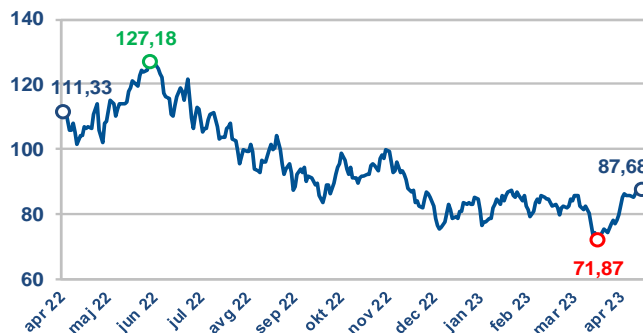
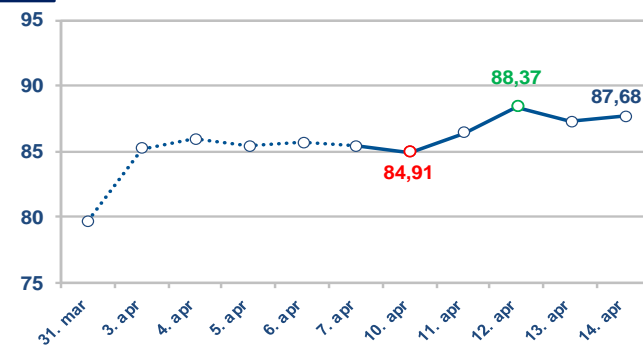
Na rast cene nafte u posmatranom periodu uticali su: najava smanjenja proizvodnje nafte od strane OPEC-a; vest da je uvoz sirove nafte u Kinu povećan za 22,5% tokom marta; rast izvoza ruske nafte u Indiju (70% izvoza ruske nafte tipa Urals); duži rok isporuka naftnih derivata tankerima (16–18 dana) iz Rusije ka Brazilu, ali i iz SAD ka Evropi; očekivanje Međunarodne agencije za energetiku (IEA) o rastu tražnje za naftom u drugoj polovini tekuće godine; izveštaj Američke agencije za energetiku (EIA) o padu zaliha nafte u skladišnom centru Kušing u Oklahomi; smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte je porasla za 2,69% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 87,68 USD/bbl.

Na ograničenje rasta cene nafte u posmatranom periodu uticali su: izveštaj Američkog instituta za naftu (API) o povećanju zaliha nafte u SAD; vest da će Saudi Aramco isporučiti pune ugovorene količine sirove nafte u maju za nekoliko kupaca iz Severne Azije uprkos obećanju o smanjenju proizvodnje za 500.000 barela dnevno; očekivanja da bi neizvesnost u globalnoj ekonomiji mogla smanjiti tražnju za naftom, a time i cene na nivoe ispod onih koje preferira OPEC+.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.